

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 14. Si hac vice fructum non feceris, alterâ facies, & Dei causam
iustificabis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

non castigabit lenius, eo praesertim quod a te traditam, non suscepit correptionem, nec saluti suae consuluerit, nec illum assumpserit finem, quem illi, ne mergeretur, adiecisti. Eritque hic articulus singularis, ad formandum aeternae suae processum damnationis pro ut dilveide Dominus per Ezechielem his verbis declarat, quae ex sententia D. Augustini, omnes enervant oppositas rationes, eorum qui dicunt: Domine mea ne uti-
est ultim.
tiameris ei, neque locutus fueris ut auertatur a via sua impia, & vivat, ipse impius in impietate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. Si autem tu annuntiaueris impio, & ille non fuerit conversus &c. ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem animam tuam liberaisti. Hoc opus illi ad grauiorem cedet damnationem, tibi vero ad salutem, praemium, mercedemque infinitam.

L. de corr.
& grat. e.
16. quod
est ultim.
Ecc. 3. 17.

VIII. Similitudo.

Inferitigitur ex his D. Chrysof. & efficaci contra te virget ratione. Sit ita, quod agricola seminet, necdum nulla securus de messe, sed quod fieri possit, quod quidquid agit, inutile sit & sibi perniciosum, quoque ad extremam redigatur fortunam, ut eorum plurimi, annis sterilitatis, & quod saepe lapsus micat piscator sagenam, nulla alterius fiducia fretus utilitatis, quam temporis perditionis, & patientiae. Alius denique nauis marique se committat, nullius certus lucri, sed se suaeque omnia maris fluctuum exponens discrimini. Tu vero, qui certo certius nosti nihil tibi hoc in casu posse deperire, si correptionem seminaveris, si rete fratri tuo capiendo expanderis: quia quemcumque res euentum habuerit, certa semper spectat te merces, salua sunt tua tibi praemia, mentis tamen adeo vitas incers, & excusate te posse tibi persuadere hac friuola ratione: nullam referam utilitatem? Cave ne tibi Deus impropere: Quare non dedisti pecuniam meam ad mensam, & ego vti que veniens, cum usuru exogissem illam. Quadrant operum proposito verba D. August. Quid tibi est curare aliena peccata: sufficit tibi animam meam integram seruare Deo. Eia, non tibi venit in mentem seruis ille, qui abscondit talentum, & noluit erogare? Namquid accusatus est, quia perdidit, & non quia sine lucro seruauit?

D. Aug.
Tract. 10.
in Ioan.
To. 9.

§. 14. Si hac vice fructum non feceris, altera facies, & Dei causam iustificabis.

Liam addit confirmationem D. Chrysof. si est quam vt tertiam ponimus rationem. Dic la pro mihi, precor, quando robustissimam quere-
ris quere um demoliri, quam vix extensis valis complecti brachijs, vel pergis de caute seuro-
pe dissecare lapidem praegrandum, quid tibi prosperi successus ingerit quare, fiduciam? Quae tu praesertim ratione quorcum prostrere, ar-
star artis durissimam, & quae singulos repercutit ictus ascia? Quo modo lapidis dissecare fragmen, quod mallo contusum scintillas emittit acutissimas? Duobus, Domine: quia non vis desistam ictu vel duobus, sed ad centum vsque & mille si necesse fuerit, ingeminabo insatigabilis. Proximus tuus impudicus foricator, quereus est (inquit D. Chrysof.) glandes germinans deliciarum, aptum pascentis porcis alimentum, huic etenim, vt alter prodigus pedulus intendit operi. Ne putaueris, quod vnico illum ictu sic deiecturus, sed ictus sunt iterandi, sapius ex hac & illa parte corripientis. Petra est, quam si cor-
reptis nis ascia perculseris, in te scintillas eiaco-
labitur. Non hoc te deterreat, redi, verbera mul-
tiplica; confide, quod tandem aspirante Deo-
de vita sua perueria illum sis relecturus: Quomodo vno die cadet (loquitur D. Chrysof.) quae tanto tempore radices misit? Si enim bis, si ter, si centies, si milies, &c.

Phrasis hoc declarat S. Scripturae, quae corripere, monere, praedicare, vocat seminare, vt notantur D. Chrysof. a. D. Basilii b. & hoc ipsum indicat Spiritus S. termino vsus seminandi. Labia sapientum disseminabunt scientiam. Expectus agricola; (loquitur D. Clemens Papa ex persona D. Petri.) non ideo, quia non feliciter luceffit, nec fructum attulit quod semel seminavit, ab opere desistit, nec ultra reuertitur, quinimo hoc repetit opus animosior: iam enim dixit Spiritus S. Mane semina semen tuum, & vespere reuolue ad modum seminantis, aiebat D. Petrus.

Haec est D. Ambrosij, sententia: subtiliter enim expendit, quod Noe egit cum columba. Primum emisit columbam de arca: Quae cum non inuenisset, vbi requiesceret pes eius, reuersa est ad eum in arcam. Noe columbam introduxit, & septem thebus sustinuit. Modo videamus, si di-
minuta sunt aquae & iterum emisit columbam: Colu-

Vi aduertis (audi monentem Ambrosium) quod
 bonum sapientis opinatumque propositum semper fru-
 dit: errantes emendat; corripere vagantes, se quem
 in principio resiliere conseruerit, tamen communi uoluntate
 corrigendi non desperet profectum. Aduerte (in-
 quit) quod talem reuera sit ad eum columba ram-
 mum pertrans: oliua uidentibus folijs uictoria
 triumphique memoriale: ad te quoque pacificus
 conuertetur ille qui primitus te tibi monstrabat in-
 senum & grauitate offensum, oleum ac lu-
 cem retinet, qui ramum mittit oliuae smaragdi-
 num. Quid plura? diuine nos hoc docet Sal-
 uator noster, quod ille qui nos hodie uoluit
 ob dictam ueritatem obruere lapidibus, mane
 altero mutari possit. Etenim hoc dedit disci-
 pulis suis responsum, remeate uolens in Iu-
 daeam Lazarum suscitaturus. O Domine, obij-
 ciunt discipuli: *Mado te uolebant Iudei lapidare,*
 & iterum uadis illuc? Apage, respon-
 det Christus: *Nonne duodecim sunt hora diei,*
 & breui temporis spatio mille subiacet homo
 imitacionibus. Celeberrima est illa D. Angu-
 stini propositio: *De nullius hominis correctione*
diffusa, quem patientia Dei uides uincere non ob-
stant, sicut Apostolus ait nisi ui aduocatur ad
penitentiam. Tandem aduerte, (aduertit D.
 Chrysostomus) quod Deus ipse, sciat licet
 quod suam peccator repellet correptionem, inspi-
 rationeque reijciat, quam intus in animam im-
 mittet, imo quod illam parui pendet, contem-
 net, non desistit tamen a corripiendo, monen-
 do, i hunc scelus sui demonstrando feceritatem:
Tametsi Deus, cui explorata sunt futura, sapè
duxit, & nihil perfecit, & neque sic desistit tamen,
praesertim licet, non esse persuasurum. Suam uult
 Deus causam infligere, cunctis ut liqueat, quod
 in nullo defuerit peccatori, nec ullo possit hic
 tempore hanc obtundere rationem: Me monuit
 nemo.
 Ita misit Moysen ad Pharaonem, ut eum cor-
 riperet, moneretque iam hoc, iam illo modo,
 nunc uerbis, nunc supplicijs. Noueratne Deus
 quod Moyses oleum & operam perderet? r-
 ratione: quia non pramonuit de hoc Moysen:
 Non audiet uos Pharaon. Ad quid igitur iubes,
 ut illum adeat reprehensurus? Ut pateat quod ex
 mea parte non defuerim illi quoad eius emen-
 dationem erat necessarium, cuiusque clarus sit
 iustitiae damatio. Eodem modo praecipit E-
 zechele, pergat, & arguat populi sui contu-
 maces, quem tamen pramonet, scito cha-
 rissime, quod furdo canes, laubisque late-
 res, illis non proderit tua correptio, quibus
 Hieron. Bap. de Lannuzza, Tom. II.

mo ferocius intabuntur, & in te rebelles
 excandescunt: *Domus exasperans est, & iri-*
tatores sunt. In quem igitur finem mitis pra-
 dicatore? Ut constet omnibus, quod graue-
 tum in me fuit, debitum adhibui remedium, &
 eorum sit culpa adscribenda perditio, rugae
 in iudicio testis sis fidelissimus, quod illes meo
 nomine corripisti, statim illis apperuisse pericu-
 lolum, in quo uidebant salutis incertum, nec non
 discrimen animae manifestum, haec omnia nihilominus
 sunt aspernati. Ipse redemptor noster pra-
 sciebat, suam a Iudaeis doctrinam fore repellendam,
 imo quod cum in praedicationis suae mer-
 cedem in crucem essent acturi, illum nihilominus
 aduertis, iterato reuertentem, & ab E-
 uangelista continuò illud intelligis: *Iterum dixit*
illis Iesus. Ut quid Domine? Ad id scilicet,
 quod ipse ait: *Iustificata est sapientia a filijs homi-*
num. Eadem de causa Christus praedicat, quod
 mittere uelit praedicatorum, & prophetarum, pra-
 seius tamen, quod illos non essent audituri,
 quid dico, audituri: potius castris, lapidatum,
 occisum: Ita ut dicere Domino licuerit per O-
 seam, quod ipse illos occiderit: *Occidi eos in*
uerbis oris mei. En quam strictè praecipiat, cor-
 ripiant, moneantque peccatores, non solum
 cum uita propria discrimine, sed mortis suae
 certitudine, & non solum sine ullo in correptis
 fructu, sed cum certa scientia, quod in secleribus
 suis essent morituri. Haec omnia ea men-
 te, ut propalam sit contra te iusta Dei senten-
 tia, quod ambabus tibi succurrerit maribus au-
 xiliator, per se ipsum interius, & per praedi-
 catores, aliosque qui te corripiunt, exterius, ti-
 bique possit impropere: *Quia uocauis uos &*
non uisistis, extendi manum meam, & non fuit qui
aspiceret, despectistis omne consilium meum, &
*inreuerentias meas neglexistis, ego quoque in inter-
 ita uestro ridabo &c.*
 Ex his argumentum sumit D. Gregorius Nys-
 sen. Nonne Iesus docens pietatem & ueram reli-
 gionem serua dissectus fuit? Nonne Hieronimus sua
 praedicatione abdicans & abigenis idololatriam, cla-
 more populi fuit accusatus, eumque exciperunt ci-
 ues, & carissatarius cruciatus: Nonne Zaba-
 rius inter templum & altare? &c. Nos autem non
 desum pro ueritate colaphis castissimi &c. Idem
 argumentum prosequitur D. Chrysostomus. Quid
 mihi obijcis, quod si talem arguero peccatorem,
 uapilabo? Quae non insulla perfert uerba me-
 dicus a phrenetico, quos non impetus quibus
 in eum excandescit, & nihilominus non de-
 sistit a curando medicus, & corporis saluti con-
 sulen-
 E e e e

Joan. 8.8.
 Mat. 11.
 29.
 Ose. 6. 5.
 38.
 Psal. 124.
 D. GREG.
 NYSSEN.
 Orat. ad-
 uersus eos
 qui egre-
 serunt reli-
 gionem.
 V.
 Etia no-
 stro peti-
 culo sunt
 corripien-
 di pecca-
 tores.
 Orat. h.
 contra.
 Luc. ad
 fulen-
 finem.

silendo, quanto tu magis prospicere debes anime incolumitati? Paulum Apostolum considera. Quid agis celestis predicator? Totus sum in curando, reprehensione, doctrinaque mea peccatores. Quinam sunt, obsecro, illi? Iudaei & Gentiles. Quomodo te habent? Me Iudaei flagellis caedunt: *A Iudaeis quinque quadragesima una nimis accepi*. Gentiles me colaphis irident, & affligunt: *Gentibus fultum* &c. Num idcirco despondes animo, reprehensionem intermitis? Haudquaquam rec ab incepto desissam, quamdiu anima aucta corpori superuixerit: *Sed nihil horum vereor, nec factio animam meam pretiosorem quam me, dummodo consummum cursum meum & ministerium verbi, quod accepi à Domino Iesu*. Nouerat utique Apostolus: quam sit anima Deo pretiosa, qui pro ea sanguinem suum vitamque consignauit. Tu ergo pro illa, nec verbum dabis correptionis, admonitionis, exortat onis? Fulsus haec insequitur D. Chryl. quem legisse delectabit.

2. Cor. 11. 24.

§. 15. *Corripiendo tempus festare opportunum, sicut Onagri venatores, & Tobias cum pisco.*

✠ 33. **E**X eadem ratione, cum sit hoc praecipuum affirmatiuum tempus requirit opportunum, sicut confiteri, audire missam, & debet solutio non enim deceret, vt media nocte pergeres debita solutus, quando suis conclusis adhibis creditor in lectulo suauiter obdormiscit. Et si quaecumque aguntur: vt prudenter agantur proprium sibi commodumque. requirunt tempus: vt laetis ostendit Salomon: quanto magis fraterna correptio: quia tali tempore illum apprehendes quo de illo facies quidquid placuerit (a) & altero, quo te diabolo deuouebit, vitaeque perdendae exponet discrimini. Quod autem particulariter, inquit D. Chryl. (b) tibi venit attendendum, hoc est, nec illum accesseris correpturus, quo tempore passione male ordinata feruentius corripitur: tunc enim, vt ait Salomon: *Expediit magis vrsa occurrere rapis fatibus, quam fatuo confidens in stultitia sua*. Expecta donec se remisit: etenim tunc fructum suum referet correptio copiosum.

1. **A**dverte quod Redemptor noster Hierusalem ascendens ad diem Paschatis celebrandum exstis al- spectauit donec festi celebras mediaret: *Af-*

Ecl. cap. 3

(a) hanc del cera y panilo. D. CHR. Ho. de fid. Anna. Pron. 17. 22.

cedit iam die festo mediante. Non ascendit ipsis prioribus festi diebus, sed transactus quibusdam dum iam solemnitas medietate. Licet con- gruum fore videretur, vt statim in ipso festi principio ascenderet, cum enim esset illa Pas- chatis solemnitas in honorem cultumque Patris sui, videbatur ratio exigere, vt à primo iam die cum alijs eius celebrationi interesset. Quare in hoc ipsum primum adesse oportebat, cum postmodum vt Magister alios in se ipso doceretur esset diligentiam, ac sedulitatem, qua ad ea que Dei ipeant obsequium esset accuratius di. Et hoc eo liquidius ostendit, quo citius ipse alios anteuertisset. His non obstantibus optime quadat (a) quod non in principio, sed festo mediante ascenderit: cum cum in templo praedicaturus ascenderet, peccata Hierusalem, ceterosque peccatores correpturus, diuinae suae sunt opus prouidentiae tempus obseruare, quo omne essent parati, & hora opportuna populo praedicandi. In ipso Paschatis exordio prioribus diebus omnia tumultu turbabantur & clamoribus, ex omni namque confluant regione, ad diei celebritatem, & accedentibus Hierusalem prima erat sollicitudo conuenerunt diuinae, quibus quiescerent, si mutuo festina apprecabantur aduentum: quia velut in primo occurru, cognatorum amicorumque illos notitia obligabat, sibi inuicem congruolari, visitare, recitare, vniuo verbo, stiptu cuncta miscabantur. Postea circa Paschatis expirationem, vltimis diebus, omnes perfectionem cogitabant, sibi valedicebant, & aliter faciendum omnia disponebant: cuncta ergo haec illos reddebant inquietos, nec comicio, fraternaque correptio, tantae respenderet inquietudini: ipso autem festo mediante, nihil erat quid simile timendum, omnes erant tranquilli, sedati omnes: Tunc igitur Christus ascendit praedicaturus: *Iam die festo mediante*: Tempus etenim opportunum docendi, reprehendendi, & occasio optima, vt effectum correptio fortiam, haec est, quando terrenis anima tumultibus liberata conuiescit.

Hoc D. Paulus profunda quadam expendit doctrina: *Obsecro fratres vt abundatis magis, & operam detis, vt vestrum negotium agatis*. Quod tibi principaliter est curandum, vt lucrum in te Christi doctrina operetur, est quietudo spiritus, animaeque tranquillitas. Hac enim tuum ages optime negotium. Hoc vnicum nostrum dico negotium, in Christi proficere doctrina: hoc etenim nostra redditur secura saluatio, quod est nobis in